2006. március 15., szerda

l) az európai elfogatóparancs alkalmazásakor külön figyelmet szenteljen az emberi jogok és az egyéni szabadságjogok tiszteletben tartásának, ennek érdekében kérni kell majd a jövőben létrehozandó alapvető jogokkal foglalkozó ügynökség segítségét,

Eredményesség és demokrácia

m) az európai elfogatóparancsot az első pillérbe integrálva mihamarabb léptesse életbe az EU-Szerződés 42. cikke által előírt áthidaló záradékot annak érdekében, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének európai térségét érintően hozott intézkedések teljes mértékben demokratikusak és eredményesebbek legyenek,

*
* *

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak és tájékoztatás céljából a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

P6_TA(2006)0084

Az emberi jogok helyzete Csádban

Az Európai Parlament állásfoglalása az emberi jogok helyzetéről Csádban

Az Európai Parlament,

– tekintettel a 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt AKCS-EU partnerségi megállapodásra (cotonou-i megállapodás), különösen a politikai párbeszédről szóló 8. cikkére,

– tekintettel Fejlesztési Bizottságának 2006. február 20-i ülésén folytatott eszmecserére,

– tekintettel az AKCS-EU közös parlamenti közgyűlés 2005. április 21-én Bamakóban (Mali) a szudáni helyzetről hozott sürgősségi állásfoglalására ([1]),

– tekintettel a szudáni Darfur régióról szóló 2004. szeptember 16-i ([2]), és a szudáni helyzetről szóló 2005. május 12-i állásfoglalásaira ([3]),

– tekintettel a 2004. szeptember 2. és 7. között Szudánban és Csádban tartózkodó eseti küldöttségének beszámolójára,

– tekintettel a csádi elnökválasztásokról szóló 2001. június 14-i állásfoglalására ([4]),

– tekintettel az olajkitermelésre és egy olajvezeték építésére vonatkozó 2000. január 20-i csádi-kameruni tervezettel kapcsolatosan az emberi jogok megsértéséről szóló állásfoglalására ([5]),

– tekintettel a Csádi Köztársaság és Bizottság által 2002. február 11-én ratifikált, „Együttműködési stratégia és programtervezet a 2002 és 2007 közötti időszakra" című dokumentumra,

– tekintettel a csádi-kameruni tervezetről és az emberi jogok 1997. októbere és 1998. márciusa között elkövetett megsértéseiről szóló 1998. június 18-i állásfoglalására ([6]),

– tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának az ENSZ szudáni kirendeltségének létrehozásáról szóló 1590(2005) számú, 2005. március 24-én hozott határozatára (MINUS),

---

([1]) HL C 272., 2005.11.3., 43. o.
([2]) HL C 140. E, 2005.6.9., 153. o.
([3]) Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0178.
([4]) HL C 53. E, 2002.2.28., 404. o.
([5]) HL C 304., 2000.10.24., 211. o.
([6]) HL C 210., 1998.7.6., 210. o.

– tekintettel az Afrikai Unió Békeügyi és Biztonsági Tanácsának az Afrikai Unió Szudáni Missziójának (AMIS) kötelékébe tartozó katonák létszámának növeléséről szóló 2005. október 20-i határozatára, amelynek alapján a 2004-ben még háromszáz fős állomány a jelenlegi 6 964 főre gyarapodott,

– tekintettel az Afrikai Unió Békeügyi és Biztonsági Tanácsának Bizottsága által a darfuri helyzetről készített 2006. január 12-i jelentésre,

– tekintettel az Afrikai Unió Békeügyi és Biztonsági Tanácsának az AMIS mandátumának 2006. március 31-ig történő meghosszabbítására vonatkozó 2006. január 12-i határozatára,

– tekintettel a Csád és Szudán között 2006. február 8-án, a két ország között kialakult feszült helyzetre tekintettel Tripoliban aláírt megállapodásra,

– tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának valamennyi vonatkozó határozatára, nevezetesen a szudáni helyzetről szóló 1593(2005) számú, 2005. március 31-i határozatára, valamint a darfuri helyzetről és a Biztonsági Tanács határozatának megfelelően a nemzetközi vizsgálóbizottság által az ENSZ főtitkára számára készített jelentésről szóló, 1564(2004) számú határozatra,

– tekintettel az ENSZ és a szudáni kormány által 2004. augusztus 5-én megkötött, Darfurra vonatkozó cselekvési tervre,

– tekintettel az ENSZ szudáni helyzetre vonatkozó 2005. április 26-i jelentésére,

– tekintettel a Csád és a Világbank között 1999-ben aláírt, a kőolajbevételek kezelésére vonatkozó programról szóló megállapodásra,

– tekintettel az emberi jogokról és a népek jogairól szóló Afrikai Kartára,

– tekintettel a kőolajbevételek kezeléséről szóló 001/PR/99 számú, 1999. január 11-i csádi törvényre,

– tekintettel a Fejlesztési és Együttműködési Bizottság által készített, csádi-kameruni kőolajvezeték építésére vonatkozó tervezetről szóló, 2001. február 22-i jelentésre, és a 2000. március 23. és 30. között Csádba és Szudánba látogató küldöttség azt kiegészítő beszámolójára,

– tekintettel eljárási szabályzata 91. cikkére és 90. cikkének (4) bekezdésére,

A. emlékeztetve arra, hogy az elnökválasztások szervezését Csádban 2006. májusára vagy júniusára irányozták elő,

B. mivel az országgyűlési választásokat 2006 áprilisára-májusára helyezték át,

C. mivel a csádi országgyűlés elfogadta az olajbevételek kezeléséről szóló említett törvény felülvizsgálatát,

D. mivel a Világbank elkötelezte magát arra, hogy Csádban küzd a szegénység ellen, megteremti a fenntartható fejlődés alapjait, és esélyt kínál a fejlesztési lehetőségek javításához,

E. mivel a csádi kormány a jövő generációk számára folyósított alapok 10 %-át a területi ügyigazgatásra és biztonsági ügyekre kívánja fordítani, és mivel emiatt a Világbank 124 millió dollár folyósítását zárolta a Csád számára a Nemzetközi Fejlesztési Szövetség (IDA) által Csád számára megítélt, nyolc folyamatban lévő projekt finanszírozására szolgáló 297 millió dollárból,

F. mivel a csádi kormány a Világbank határozatára úgy reagált, hogy további kőolajlelőhelyeinek kiaknázására vonatkozóan Kínával és Tajvannal megállapodásokat kötött,

G. mivel Csád a világ legszegényebb országainak egyike, mivel a lakosságnak mindössze 27 %-a rendelkezik az ivóvízhez jutás lehetőségével,

H. emlékeztetve arra, hogy Csád jelentős erőforrásokkal rendelkezik a földművelés, az állattenyésztés és a halászat ágazataiban, és főként gazdag ásványkincsekben és kőolajban, amelyre több állam és multinacionális társaság szemet vetett,

I. hangsúlyozva, hogy az életkörülmények a háború, az aszály és az éhínség együttes hatásai miatt rendkívül nehezek, az ország közigazgatási intézményei és infrastruktúrája súlyos károkat szenvedett,

2006. március 15., szerda

J. mivel Csád lakosságának 80 %-a írástudatlan és táplálkozása az éghajlati viszonyok, valamint a fertőző víz és egyéb járványok miatt bizonytalan,

K. mivel a szólásszabadságot rendszeresen korlátozzák, aminek példája, hogy a belügyminisztérium két ízben betiltotta a „Radio FM Liberté műk"ödését,

L. aggodalommal látva a Csádban működő emberi jogi szervezeteket érő fenyegetéseket,

M. mivel a kőolajmezők övezetébe eső földeket minden ellenszolgáltatás nélkül elveszik a földművesektől,

N. mélyen aggódva a Csád keleti határainál végrehajtott fegyveres betörések miatt, ahol Szudán állítólag fegyverrel és pénzzel támogatja a felkelőket, valamint a Csád és Szudán közötti gyakori határvillongások miatt,

O. mivel a szudáni kormány, a Janjaweed milicisták és a felkelő mozgalmak a Nemzetközi Büntetőbíróság által 2005. június 6-án megindított vizsgálat tárgyát képezték a nemzetközi jog megsértésével Darfurban elkövetett bűntettek miatt,

P. mélyen aggódva Juan Mendez, az Egyesült Nemzetek főtitkárának a népirtás megelőzésével megbízott különleges tanácsadója 2005. december 11-i következtetései miatt, amelyek szerint az ENSZ MINUS és az Afrikai Unió AMIS missziói kudarcot vallottak, az emberi jogok megsértésének eseteinek száma ugyanis nemhogy nem csökken, hanem éppen ellenkezőleg, emelkedik,

Q. mivel a darfuri válság az Afrikai Unió Békeügyi és Biztonsági Tanácsának fontos erőpróbája,

R. mivel az Afrikai Unió nem rendelkezik egy ilyen – és ekkora területen kialakult – helyzet megoldásához elegendő emberi, tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal, sem pedig a szükséges felhatalmazással,

S. mivel a megerősített AMIS pénzügyi igényei a 2005. július 1-től 2006. június 30-ig terjedő időszakban 252,4 millió amerikai dollárt tesznek ki (ami a teljes költségvetés 54 % -a), és mivel a 2005. október 31-ig folyósított összeg mindössze 65,4 millió dollár volt (azaz a szükséges összeg egynegyede),

T. mivel a mai napig a megerősített AMIS keretében rendelkezésre bocsátott alapok csaknem teljesen elfogytak, és a pénzügyi nehézségek miatt az Afrikai Unió már a katonai megfigyelők díjazását volt kénytelen csökkenteni,

U. mivel további 4,6 millió dollár szükséges egyéb költségvetési tételek fedezésére, valamint a misszió 2006. március 31-ig történő fenntartására,

V. mivel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 2006. február 3-án olyan tervek kidolgozására szólított fel, amelyek szerint Darfurban az Egyesült Nemzetek katonai alakulatai váltanák fel az Afrikai Unió csapatait,

W. mivel az Afrikai Unió katonai alakulatainak az Egyesült Nemzetek katonai jelenlétére történő felváltása Darfurban már elkerülhetetlen, továbbá jóval jelentősebb erő alkalmazására van szükség a polgári lakosság elleni támadások megelőzése és a Janjaweed milicisták lefegyverzése érdekében,

X. aggódva a csádi települések, valamint a nyugat-darfuri táborok és humanitárius munkások ellen intézett támadások számának növekedése miatt, ami rendkívül veszélyessé teszi a régiót a nemzetközi humanitárius szervezetek fellépése számára, s emiatt csupán kevés ilyen szervezet tevékenykedik jelenleg a határövezetben,

Y. mivel a még most sem lezárult darfuri konfliktus miatt emberek ezrei veszítették életüket, mintegy 1,65 millió embernek kellett elhagynia otthonát, és 200 000 menekült van Csádban, és mivel a konfliktus által érintettek száma megközelíti a 2,5 milliót,

Z. mivel a Csádba telepített személyek többsége a támadások többsége miatt elveszítette termésének nagy részét és rendkívül szűkös körülmények között él, és mivel az élelmiszertartalékok kiürülését követően súlyos éhínség veszélye áll fenn,

AA. mivel az emberi jogok helyzete egyre romlik ebben az országban – miként azt erőszak, a szólásszabadság korlátozása és a biztonsági erők által elkövetett törvénytelen kivégzések makacsul ismétlődő esetei bizonyítják –, valamint a szegénység és a rossz bánásmód miatt különösen a nők és a gyermekek szenvednek,

AB. mivel 2005. január 24-én az Afrikai Unió úgy döntött, hogy jogi szakértőkből egy csoportot állít fel annak megvizsgálására, milyen lehetőségek állnak rendelkezésre Hissène Habré, az 1990-ben Szenegálba távozott volt csádi diktátor bíróság elé állítására,

1. mély aggodalmát fejezi ki a Csádban kialakult általános állapotok, különösen az emberi jogok helyzete kapcsán;

2. aggodalommal emlékeztet arra, hogy a 001/PR/99 számú törvény előnyeiből és a kőolaj értékesítéséből származó dollár-milliárdokból a szárazság és éhínség által már amúgy is sújtott polgári lakosság semmilyen mértékben sem részesül, és hangsúlyozza, hogy a Csádban található olajkincsnek mindenek előtt a csádi lakosság javát kell szolgálnia;

3. elítéli, hogy a kőolajból származó bevételek 10 %-a ezen túl nem a jövendő generációk számára létrehozott alapba folyik, hanem az „elsőbbséget élvező ágazatok" listájának finanszírozására fordítják, amelynek mostantól a hadászati kiadások is részét képezik;

4. kéri a csádi kormányt, hogy adjon világos és átlátható tájékoztatást a kőolajbevételek felhasználásáról;

5. kéri a csádi kormányt, hogy a kőolajbevételek révén képződő forrásokat fordítsák fejlesztésre, különösen az ivóvízellátás biztosítására, a közegészségre és az oktatásra, valamint a választások szervezésére;

6. kéri a csádi kormányt, hogy készítse el az ország éves fejlesztési tervét és hozza azt nyilvánosságra;

7. tudomásul veszi a csádi kormány elvi hajlandóságát a nemzetközi közösség véleményének figyelembe vételére, ugyanakkor kitart amellett, hogy mélyebb párbeszédre és a nyitottabb hozzáállásra van szükség;

8. üdvözli azt a fejleményt, hogy Csádban létrehozták az emberi jogok minisztériumát, kéri annak illetékeseit, hogy működjenek együtt a civil társadalommal és konkretizálják az emberi jogi politikával kapcsolatos nemzeti cselekvési tervet, valamint kéri a Bizottságot, hogy közelről kövesse nyomon ezt a folyamatot;

9. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyakoroljanak nyomást a csádi kormányra annak érdekében, hogy az megerősítse a jogállamiságot, és véget vessen az általános büntetlenségnek és az emberi jogok megsértésének, amelyre többek között a 001/PR/99 számú törvény felülvizsgálatát ellenzőkkel szemben került sor;

10. kéri a csádi kormányt, hogy számolja fel a fiatalok kormányhadseregbe történő erőszakos besorozását;

11. aggodalmának ad hangot a karhatalmi szervek és fegyveres bandák által a lakosság és az ellenzék soraiban küzdők ellen végrehajtott megtorló intézkedések kapcsán; felszólítja a karhatalmi szerveket és a hadsereget, hogy tartózkodjon a civil lakosságot érintő mindennemű kíméletlen fellépéstől és számolja fel a fegyveres bandák tevékenységét;

12. kéri az AMIS-t, hogy hajtson végre azonnali változtatásokat a civil lakosság védelmének javítása és annak bizonyítása érdekében, hogy képes megvédeni a darfuri polgárokat;

13. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot, a tagállamokat, az ENSZ-et, valamint az Afrikai Uniót, hogy a lehető leghatékonyabban gyakoroljanak nyomást a szudáni kormányra annak érdekében, hogy az a továbbiakban ne igyekezzen csökkenteni az AMIS fellépéseinek hatékonyságát;

14. azonnali hatállyal kéri a Tanácsot, a Bizottságot, a tagállamokat, az ENSZ-et, valamint az Afrikai Uniót, hogy bocsásson az AMIS rendelkezésére az eddigieknél lényegesen jelentősebb pénzügyi, anyagi és katonai erőforrásokat, mivel a küldetés munkáját súlyos pénzügyi, logisztikai és egyéb korlátok akadályozzák;

15. elítéli a Janjaweed milícia által, esetenként vélhetően a szudáni kormány harci helikoptereinek légi támogatása mellett 2005. december közepe óta végrehajtott támadásokat, amelyek az Adrétól délre fekvő borotai régióban található 85 faluból 40-et érintettek, mely falvak a támadásokat követően teljesen elnéptelenedtek, és egykori lakóik jelenleg otthontalanok;

16. üdvözli a Csád és Szudán között 2006. február 8-án Tripoliban aláírt megállapodást, és felszólítja a két érintett államot a megállapodásban vállalt kötelezettségek teljes betartására;

17. felhívja Csád és Szudán kormányait, hogy vonják szigorúbb ellenőrzés alá a térségben könnyű és kiskaliberű fegyverek kereskedelmét;

18. hangsúlyozza a taposóaknák és a kilőtt de fel nem robbant lőszerek okozta probléma súlyosságát Szudán déli részén, és felhívja a Tanácsot, a Bizottságot, Csád és Szudán kormányait, az ENSZ-et és a többi szereplőt, hogy késedelem nélkül kezdjék meg az aknásított övezetek aknamentesítését, az áldozatok felé irányuló segítségnyújtást és a lakosság tájékoztatását a veszélyről az utak szabaddá tétele érdekében, és azért, hogy a kitelepített személyek és menekültek hazatérhessenek;

2006. március 15., szerda

19. azonnali hatállyal felhívja a csádi kormányt, hogy tartsa tiszteletben az országban kialakult állapotokról, valamint a Doba térségében tervezett kőolaj kitermelésről folytatott demokratikus vitát;

20. kéri a csádi kormányt, hogy alkotmányos kötelezettségeinek eleget téve mihamarább határozza meg a soron következő parlamenti és elnökválasztások hivatalos időpontját, és szavatolja a független nemzeti választási bizottság semlegességét;

21. meg van győződve arról, hogy egy választási folyamat nem zajlódhat le hatékonyan és átlátható módon olyan politikai környezetben, ahol a legalapvetőbb véleménynyilvánítási jogokat is veszély fenyegeti;

22. a szükséges feltételek teljesülése esetén kéri, hogy az Európai Unió küldjön választási megfigyelőket Csádba a választás szabályszerű lebonyolításának nyomon követése és elősegítése céljából;

23. emlékeztetve a „Transpareny International" 2005. október 18-i jelentésére, amely szerint Csád pénzügyi értelemben a világ legkevésbé átlátható országainak egyike, azonnali hatállyal kéri a csádi kormányt, hogy a lehető leghamarabb szálljon szembe a korrupcióval és számolja fel azt, valamint adja tanújelét az átláthatóságnak az állami kiadások terén;

24. arra bátorítja a kormányt, hogy békés és demokratikus eszközökkel folytasson tájékoztatási kampányokat a választások menetével kapcsolatban, és a választási kampány szabályos lezajlása érdekében;

25. azonnali hatállyal kéri jelentős és sürgős gazdasági és társadalmi előrelépések ösztönzését, különösen az oktatás és képzés, az egészségügy, és a szociális biztonság területén;

26. kívánja, hogy ezeket az előrelépéseket kísérje haladás a demokrácia megszilárdulása, a jogállamiság és az emberi jogok területén is, különösen a szólás és a gyülekezési szabadság, valamint a sajtó függetlensége tekintetében;

27. kéri a csádi kormányt, hogy teremtsen kedvező feltételeket az ENSZ által meghatározott és elfogadott millenniumi fejlesztési célok eléréséhez;

28. kéri a csádi kormányt, hogy vessen véget a nők mindennemű elnyomásának és kirekesztésének, valamint a gyermekmunkának, különösen a fiatalok erőszakos besorozásának;

29. úgy értékeli, hogy az emberi jogok tiszteletben tartása és a politikai pluralizmus elengedhetetlen feltételei annak, hogy a lakosság felléphessen jogos érdekei védelmében, részt vehessen a döntéshozatali folyamatokban, és végső soron elengedhetetlen feltétele a szegénység leküzdésének;

30. felhívja a Tanácsot, a Bizottságot és a nemzetközi közösséget, hogy továbbra is biztosítsák a szudáni menekültek és a csádi befogadó lakosság felé irányuló humanitárius és fejlesztést célzó segítségnyújtást, és a továbbiakban is állítsák egymás mellé a szudáni és csádi civil társadalmat a béke partnereiként;

31. felhívja az összes olajtársaságot, hogy teljes mértékben tartsák tiszteletben a kitermelési ágazatok átláthatóságát célzó kezdeményezést és az önkéntes biztonsági intézkedésekre vonatkozó nemzetközi elveket; felhívja a Bizottságot, hogy a vállalatok társadalmi felelősségvállalásához kapcsolódó politikák keretében kövesse nyomon ezt a folyamatot;

32. kéri, hogy Hissène Habrét, az 1990-ben Szenegálba menekült egykori csádi diktátort, végre ítéljék el Afrikában, vagy adják ki és ítéljék el Belgiumban, igazságos és egyenlő bánásmódot biztosító eljárás keretében, a kínzás vagy kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés elítéléséről szóló nemzetközi ENSZ egyezménynek megfelelően;

33. kéri az Afrikai Uniót, hogy a Hissène Habré elleni eljárás keretében tegyen eleget kötelezettségeinek, a nemzetközi közösség elmarasztalásainak elkerülése érdekében;

34. kéri a Bizottságot, hogy kezdeményezzen strukturált politikai párbeszédet a Cotonou-i Megállapodás 8. cikkének értelmében, és tájékoztassa a Fejlesztési Bizottságot e párbeszéd alakulásáról és eredményeiről;

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak, az AKCS-EU Miniszterek Tanácsának, Csád és Szudán elnökeinek, kormányainak és parlamentjeinek, a Világbanknak, valamint a Csádi Egyesület az Emberi Jogok Előmozdítása és Védelme Érdekében (ATPDH) elnevezésű nem kormányzati szervezetnek.